

Uchwała. Nr. III/20/14
Rady Powiatu Opoczyńskiego
z dnia 30 grudnia 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2015 – 2020.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 595, poz. 645; z 2014 r. poz. 379, poz. 1072) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721; Nr 171, poz. 1016; Nr 209, poz. 1243 i poz. 1244; Nr 226, poz. 1475, Nr 291, poz. 1707; z 2012 r. poz. 986, poz. 1456; z 2013 r. poz. 73, poz. 675, poz. 791, poz. 1446, poz. 1645; z 2014 r. poz. 598, poz. 877, poz. 1457; zm. przen. Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1475).

Rada Powiatu Opoczyńskiego uchwala co następuje:

§ 1

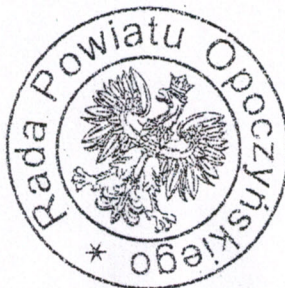
Przyjmuje się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2015 – 2020, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Opoczyńskiego oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie oraz Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Powiatu Opoczyńskiego
Maria Barbara Chomicz
mgr Maria Barbara Chomicz

Uzasadnienie

Art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych nakłada na Powiat zadanie opracowania i realizacji wojewódzkich programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Obecnie w Powiecie Opoczyńskim nie został przyjęty program w wyżej wymienionym zakresie obejmujący lata 2015 – 2020, w związku z tym jego przyjęcie jest konieczne.

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
w Opocznie
mgr Włostawa Kurowska

Załącznik do
Uchwały Nr.../.../201...r.
Rady Powiatu w Opocznie
z dnia ..... 201...r.

**Powiatowy Program Działań na Rzecz
Osób Niepełnosprawnych
dla
Powiatu Opoczyńskiego
na lata
2015 – 2020**

Spis treści

I.	Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb.....	3
II.	Cele ogólny.....	9
III.	Cele szczegółowe.....	9
IV.	Oczekiwane rezultaty.....	9
V.	Wskaźniki osiągniętego celu.....	10
VI.	Monitoring i ewaluacja.....	11
VII.	Opis planowanych działań.....	12

I. Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb:

Podstawą prawną opracowania i wdrażania Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 Nr 123 poz. 776). W świetle ustawy osobami niepełnosprawnymi są:

„... osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej”.

Zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;

- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
- 9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a;
- 9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e;
- 9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36;
- 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;

- 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- 13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Realizacja powyższych zadań ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W praktyce występują liczne bariery funkcjonalne, do których można zaliczyć:

1. bariery architektoniczne	- utrudnienia w korzystaniu przez osobę niepełnosprawną z budynków i otoczenia,
2. bariery urbanistyczne	- utrudnienia w korzystaniu z niezabudowanej przestrzeni publicznej,
3. bariery w komunikowaniu się	- utrudnienia w porozumiewaniu się między ludźmi i dostępie do informacji,
4. bariery transportowe	- utrudnienia w korzystaniu ze środków transportu,
5. bariery techniczne	- utrudnienia w korzystaniu z przestrzeni życiowej człowieka w skutek braku odpowiednio przystosowanych urządzeń technicznych.

Z dofinansowania udzielonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie z zakresu rehabilitacji społecznej skorzystały w 2013 roku 523 osoby niepełnosprawne z czego: 130 - turnusy rehabilitacyjne, 66 - likwidacja barier funkcjonalnych, 22 - zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, 305 - przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze.

Na koniec grudnia 2013 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 5 350, co daje spadek w stosunku do

analogicznego okresu w roku 2012 o 80 osób. Jednakże nadal utrzymuje się tendencja wzrostowa wśród bezrobotnych osób w wieku od 18 – 55 lat, zwłaszcza w grupie osób długotrwale bezrobotnych. Równie wysoki jest wskaźnik osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne – 313. Stopa bezrobocia na dzień 30 listopada 2013 r. w powiecie opoczyńskim wyniosła 16,8%. Dla porównania stopa bezrobocia w kraju – 13,2%, a w województwie łódzkim - 13,9%.

Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności wydał 1 621 orzeczeń, w tym 374 osoby otrzymało orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym, 915 osób w stopniu umiarkowanym, a 332 osoby w stopniu lekkim.

Z różnego typu wsparcia w Ośrodku Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Opoczyńskiego na ogólną liczbę korzystających 6 325 osób, 1 715 stanowiły osoby niepełnosprawne, co daje w przybliżeniu 27,11%.

Na terenie powiatu funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej w Opocznie, Drzewicy oraz w Żarnowie. Warsztaty Terapii Zajęciowej są wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo placówkami stwarzającymi osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji celów WTZ służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Łącznie mogą one zapewnić pomoc i wsparcie dla 80 osób.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Opocznie powstał w roku 2002. Organem założycielskim i prowadzącym Warsztat Terapii Zajęciowej w Opocznie jest Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych. W WTZ w Opocznie terapią objętych jest 30 osób niepełnosprawnych z terenu gminy i miasta Opoczno.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Drzewicy rozpoczął swoją działalność 15 grudnia 2005 roku. Jest przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, które znajdują się

w wieku produkcyjnym ze wskazaniem do terapii zajęciowej, zawartymi w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. W WTZ w Drzewicy terapią objętych jest 25 osób niepełnosprawnych z terenu gminy i miasta Drzewica.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żarnowie powstał 27 grudnia 2012 roku. WTZ obejmuje swoją działalnością rehabilitację społeczną i zawodową oraz psychologiczną i fizyczną. W WTZ w Żarnowie terapią objętych jest 25 osób niepełnosprawnych z terenu gminy Żarnów i gminy Paradyż.

Prócz WTZ na terenie powiatu opoczyńskiego funkcjonują dwa Domy Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz w podeszłym wieku. Łącznie mogą one zapewnić pomoc i wsparcie dla 176 osób. Powiat uzyskał stałe zezwolenia na prowadzenie domów pomocy społecznej. Domy te znajdują się w Niemojowicach oraz w Drzewicy.

Na terenie powiatu opoczyńskiego działają także organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne. W czasie prowadzenia diagnozy sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie zwróciło się do organizacji pozarządowych o przedstawienie propozycji działań do opracowywanego programu. Według organizacji największymi barierami uniemożliwiającymi udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym są:

- ✓ niskie dochody,
- ✓ brak transportu dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- ✓ niewystarczająca oferta usług oraz ofert pracy,
- ✓ bariery funkcjonalne, w tym bariery architektoniczne,
- ✓ bariery urbanistyczne.

Należy również zwiększyć zakres usług o charakterze wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz doradztwa w zakresie edukacyjnym i zawodowym.

W latach 2008 – 2014 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie realizowało wiele działań na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach projektu systemowego “Przełamać bariery. Uwolnić energię”. Jednym z takich zadań była aktywna integracja, mające na celu wzrost potencjału społeczno – zawodowego uczestników projektu, co przyczyni się do powrotu na rynek pracy i życia społecznego. Zadaniem tym objętych zostało 310 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. W ramach projektu przeprowadzone były między innymi:

- ✓ szkolenia zawodowe,
- ✓ indywidualne konsultacje zawodowe oraz rodzinne,
- ✓ różnego rodzaju warsztaty między innymi: rękodzieło ludowe.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych powstał w oparciu o diagnozę środowiska i ocenę występujących na terenie miasta Opoczno zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu aktywizacji zawodowej w celu zaspokojenia rozeznaczonych potrzeb osób niepełnosprawnych, jak również w ramach realizacji obowiązkowych zadań nałożonych na samorząd przez ustawę o rehabilitacji zawodowej. Uwzględnia on wszystkie obszary tj. rehabilitację społeczną, zawodową, ochronę praw osób niepełnosprawnych, likwidację barier funkcjonalnych w tym:

- ✓ urbanistycznych,
- ✓ transportowych,
- ✓ architektonicznych,
- ✓ technicznych
- ✓ komunikowaniu się
- ✓ edukacji.

II. Cel ogólny:

Aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opoczyńskiego oraz tworzenie warunków dla pełnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu.

III. Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców powiatu na temat praw osób niepełnosprawnych.
2. Prowadzenie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
3. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m. in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

IV. Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier architektonicznych.
2. Likwidacja barier utrudniających osobom niepełnosprawnym poruszanie się po najbliższym terenie.
3. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, w tym w szkołach.
4. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych uczęszczających do placówek edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz uczestniczących w życiu społecznym.
5. Zmniejszenie ilości osób pozostających w domu z powodu barier architektonicznych i komunikacyjnych.
6. Swobodne przemieszczanie się środkami transportu przez osoby niepełnosprawne.

7. Podpisanie porozumienia o współpracy na rzecz aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, a Powiatowym Urzędem Pracy, Ośrodkami Pomocy Społecznej i organizacjami pozarządowymi.
8. Powstanie platformy współpracy na podstawie porozumień między Powiatem Opoczyńskim a gminami.
9. Utworzenie mieszkań chronionych i treningowych dla osób niepełnosprawnych.
10. Powstanie Zakładu Aktywizacji Zawodowej.
11. Wzrost świadomości społecznej mieszkańców powiatu opoczyńskiego.
12. Zwiększenie motywacji do działania.
13. Podniesienie motywacji do zatrudnienia.
14. Poprawa jakości życia adresatów programu.
15. Zwiększenie współpracy między instytucjami, służbami i podmiotami niepublicznymi działającymi na rzecz przeciwdziałania i ograniczania wykluczenia społecznego.
16. Zwiększenie liczby stanowisk pracy organizowanych przy udziale środków PFRON, UE, oraz innych źródeł.
17. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w tym na otwartym rynku pracy.
18. Wzrost szans na zatrudnienie osób niepełnosprawnych zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami i predyspozycjami.
19. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych zgodnie z ich kwalifikacjami.

V. Wskaźniki osiągniętego celu:

1. Ilość przeprowadzonych likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.
2. Ilość przeprowadzonych likwidacji barier komunikacyjnych, technicznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.
3. Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych edukacją we wszystkich typach szkół.

4. Liczba placówek oświatowych bez barier.
5. Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
6. Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą.
7. Liczba utworzonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
8. Ilość podpisanych porozumień o współpracy między instytucjami i jednostkami samorządu terytorialnego.
9. Ilość mieszkań chronionych i treningowych.
10. Utworzony Zakład Aktywizacji Zawodowej.
11. Ilość osób objęta działaniami rehabilitacyjnymi.

VI. Monitoring i ewaluacja:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie będzie monitorował program poprzez analizę informacji pozyskiwanych od jego realizatorów. Raz w roku będzie sporządzany i przedstawiany Radzie Powiatu raport z realizacji programu. Ankiety ewaluacyjne będą służyły ocenie prowadzonych działań i przygotowaniu ewentualnych zmian w programie.

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Zadanie	Sposób realizacji	Koszt realizacji w zł.	Termin realizacji	Odpowiedzialni za realizację
Rehabilitacja Społeczna Osób Niepełnosprawnych				
I. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych.	1. Organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym i sportowym (np. przegląd twórczości, wycieczki, współzawodnictwo podopiecznych placówek i organizacji pozarządowych itp.)	Kwoty w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, kwoty pozyskane w ramach konkursu	2015 – 2020	Zarząd Powiatu, PCPR, OPS, PUP, partnerzy
	2. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym ze środków PFRON: a) likwidacji barier funkcjonalnych b) turnusów rehabilitacyjnych c) przedmiotów ortopedycznych środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego 3. Dofinansowywanie kosztów utworzenia i działalności WTZ 4. Zlecanie realizacji zadań z zakresu	Wysokość środków na zadania określone w ustępie 2, 3 i 4 określi odrębna uchwała Rady Powiatu Wysokość środków i szczegółowy budżet w części niefinansowej ze środków PFRON określony będzie corocznie, kwoty pozyskane w ramach konkursu	2015 – 2020	

	<p>sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w trybie otwartego konkursu ofert.</p> <p>5. Działania na rzecz rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych rozumianych m. in. jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza psychologiczna - treningi kompetencji społecznych, zawodowych i interpersonalnych - organizowanie grup wsparcia i klubów samopomocowych - kierowanie i finansowanie zajęć w ramach kształcenia ustawicznego mających na celu uzyskanie zawodu lub przygotowania zawodowego - organizowanie wsparcia indywidualnego lub grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego w tym powrót na rynek pracy (wyjazdy studyjne, rozwój zainteresowań, organizowanie spędzania wolnego czasu itp.) - organizowanie debat i działań 	<p>Środki w budżecie jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek, kwoty pozyskane w ramach konkursu</p>	<p>2015 – 2020</p>	<p>Zarząd Powiatu PCPR: pracownicy socjalni zatrudnieni w PCPR Specjaliści zatrudnieni w PCPR</p>
--	--	--	--------------------	---

	<p>edukacyjnych dla mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie doradztwa indywidualnego i konsultacji służących umożliwieniu powrotu na rynek pracy i aktywizację zawodową - udzielenie informacji o prawach i uprawnieniach - prowadzenie terapii indywidualnej i rodzinnej - kierowanie do placówek wsparcia dziennego, organizowanie spotkań integracyjnych - organizowanie spotkań z grupami docelowymi w ramach przygotowania PAL - współpraca z jednostkami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych - opracowanie materiałów, broszur i informacji dla potrzeb beneficjentów w tym otoczenia osób niepełnosprawnych - opracowanie umów, indywidualnych planów działania dla osób niepełnosprawnych - szkolenia zawodowe, staże, itp. - tworzenie Klubów Pracy 			
--	--	--	--	--

	6. Utrzymanie i wzrost jakości świadczonych usług istniejących WTZ na terenie powiatu opoczyńskiego	W ramach środków PFRON i powiatu opoczyńskiego	Zadanie ciągłe 2015 – 2020	Pracownicy jednostek prowadzących
	7. Prowadzenie kontroli WTZ w zakresie realizacji zadań powierzonych przez Powiat Opoczyński	W ramach budżetu PCPR	Zadanie ciągłe 2015 – 2020	PCPR
	8. Realizacja programów celowych ze środków PFRON o ile zostaną uruchomione	Środki pozyskane z budżetu powiatu, środki pozyskane z budżetu państwa, kwoty pozyskane w ramach konkursu	Zgodnie z uchwałą PFRON	PCPR
	9. Zwiększenie oddziaływań rehabilitacyjnych	Środki pozyskane z budżetu powiatu, środki pozyskane z budżetu państwa, kwoty pozyskane w ramach konkursu	Zgodnie z uchwałą PFRON	PCPR
	10. Stworzenie Powiatowego Ośrodka Rehabilitacji i Informacji	Środki pozyskane z budżetu powiatu, środki pozyskane z budżetu państwa, kwoty pozyskane w ramach konkursu	Zgodnie z uchwałą PFRON i budżetami innych jednostek	PCPR
	11. Utworzenie mieszkań chronionych i treningowych	Środki pozyskane z budżetu powiatu, środki pozyskane z budżetu państwa, kwoty pozyskane w ramach konkursu	Zgodnie z uchwałą PFRON	PCPR

II. Edukacja osób niepełnosprawnych	1. Prowadzenie i rozwój Zespołu Szkół im. Jana Brzechwy w Opocznie	Środki z budżetu powiatu i innych źródeł	2015 – 2020	Zarząd Powiatu i Dyrektorzy szkół
	2. Wzrost liczby klas integracyjnych w placówkach edukacyjnych	Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego i innych źródeł	2015 – 2020	Wójtowie gmin, Burmistrzowie miast, Dyrektorzy szkół
	3. Rozwój wczesnego wspomagania	Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego i innych źródeł	2015 – 2020	PPP, Zespół Szkół im. Jana Brzechwy.
III. Likwidacja barier architektonicznych oraz technicznych w budynkach użyteczności publicznej, a w szczególności w placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej oraz mieszkaniach osób niepełnosprawnych.	1. Podejmowanie działań zmierzających do usuwania przeszkód utrudniających uczestnictwo i poruszanie się w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych.	Zgodnie z budżetem programów celowych PFRON	2015 - 2020	Zarząd Powiatu oraz Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych
	2. Podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji, w tym pomoc w: - zakupie środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych dla jednostek	Zgodnie z budżetem programów celowych PFRON	2015 - 2020	Zarząd Powiatu oraz Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych

	powiatu, samorządów gminnych, organizacji pozarządowych.			
	3. Podejmowanie działań zmierzających do przygotowania środowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Zgodnie z budżetem programów celowych PFRON	2015 - 2020	Zarząd Powiatu oraz Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych
Przestrzeganie Praw Osób Niepełnosprawnych				
IV. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach dla osób niepełnosprawnych powiatu opoczyńskiego	1. Opracowywanie i udostępnianie broszur i ulotek oraz materiałów dotyczących praw i uprawnień osób z zakresu niepełnosprawności. 2. Organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla osób niepełnosprawnych.	Zgodnie z budżetem na dany rok oraz kwoty pozyskane w ramach konkursów z budżetu państwa bądź innych źródeł. Zgodnie z budżetem na dany rok oraz kwoty pozyskane w ramach konkursów z budżetu państwa bądź innych źródeł.	Zadanie ciągłe. Zadanie ciągłe.	PCPR, pracownicy zatrudnieni w PUP, OPS, pracownicy organizacyjni PCPR, pracownicy zatrudnieni w PUP, OPS, pracownicy organizacyjni
V. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1. Pomoc ofiarom przemocy i ich rodzinom prowadzoną w ramach Zespołu Interdyscyplinarnych	Zgodnie z budżetem jednostek samorządu terytorialnego powiatu opoczyńskiego	Zadanie ciągłe.	PCPR, OPS, organizacje pozarządowe
VI. Doskonalenie kadr jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych	1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników jednostek organizacyjnych pracujących z osobami niepełnosprawnymi w zakresie przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.	Zgodnie z budżetem jednostek samorządu terytorialnego powiatu opoczyńskiego	Zadanie ciągłe.	PCPR, OPS, organizacje pozarządowe

VII. Podnoszenie świadomości społecznej	1. Organizacja Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych	Zgodnie z budżetem jednostek samorządu terytorialnego powiatu opoczyńskiego	Zadanie ciągle.	PCPR, OPS, organizacje pozarządowe
Rehabilitacja Zawodowa i Zatrudniania				
VIII. Aktywizacja zawodowa i zatrudnienia	1. Organizacja spotkań organizacyjnych dla osób niepełnosprawnych z udziałem pracownika PCPR i Powiatowego Zespołu Orzekania ds. Osób Niepełnosprawnych oraz z pracownikiem PUP.	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	2. Prowadzenie poradnictwa zawodowego poprzez spotkania indywidualne, grupowe i organizowanie warsztatów.	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	3. Prowadzenie pośrednictwa pracy poprzez udostępnianie ofert pracy	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	4. Organizowanie staży i prac interwencyjnych.	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	5. Udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności.	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	6. Podnoszenie i uzupełnianie kwalifikacji osób	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy

	niepełnosprawnych poprzez organizację szkoleń zawodowych.	źródeł.		Zespoł Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	7. Realizacja programów celowych PFRON np. Junior i z innych źródeł.	Zgodnie z budżetem PUP w tym ze środków PFRON i innych źródeł.	2015 – 2020	PCPR, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania ds Osób Niepełnosprawnych
	8. Utworzenie Zakładu Aktywizacji Zawodowej na terenie powiatu	Środki pozyskane z budżetu powiatu, budżetu państwa, kwoty pozyskiwane z innych źródeł	2015 – 2020	Zarząd Powiatu, PUP, PCPR, OPS, organizacje pozarządowe
	9. Propagowanie zatrudnienia socjalnego	Środki pozyskane z budżetu powiatu, budżetu państwa, kwoty pozyskiwane z innych źródeł	2015 – 2020	Zarząd Powiatu, PUP, PCPR, OPS, organizacje pozarządowe

Użyte w programie skróty:

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej

DPS – Dom Pomocy Społecznej

UE – Unia Europejska

PPP – Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej